

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Vydrové a soudkyň Oty Knopfové a JUDr. Ivy Hejdkové v právní věci žalobkyně **Z. R.**, nar. 13. 3. 1964, bytem D. 13, H., zastoupené V. R., bytem tamže jako opatrovníkem, právně zastoupené JUDr. Zuzanou Špitálskou, advokátkou se sídlem Plzeňská 4, Praha 5 proti žalovanému **Karlovarskému kraji**, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, IČ 70891168, zastoupenému JUDr. Pavlem Orctem, advokátem se sídlem Na Vyhlídce 53, Karlovy Vary, o náhradu škody, k odvolání obou účastníků do rozsudku Okresního soudu v Karlových Varech čj. 15 C 96/2005-194 ze dne 4.10.2007,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadených výrocích I, IV a VI, p o t v r z u j e .**
- II. Ve výroku III se rozsudek soudu prvního stupně m ě n í tak, že žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Karlových Varech soudní poplatek 595.350,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.**

III. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku V m ě n í tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně 673.553,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí zástupkyni žalobkyně JUDr. Zuzaně Špitálské, advokátce v Praze 5.

IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady odvolacího řízení 294.160,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí zástupkyni žalobkyně JUDr. Zuzaně Špitálské, advokátce v Praze 5.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně výroky I a II rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni 14.883.726,- Kč s 2% úrokem z prodlení z částky 3.352.726,- Kč od 6. 5. 2005 do zaplacení do tří dnů od doručení rozsudku a co do částky 2.000.000,- Kč žalobu zamítl. Výrokem V rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení 505.165,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobkyně. Ve výrocích III a IV uložil žalovanému zaplatit České republice, Okresnímu soudu v Karlových Varech soudní poplatek 675.350,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku a náhradu nákladů řízení 74.970,- Kč ve stejné lhůtě. Výrokem VI rozhodl, že rozsudek je ve výroku I předběžně vykonatelný. Soud v řízení po provedení a zhodnocení důkazů zjistil, že žalobkyně dne 30.9.2003 po provedení AG vyšetření v Nemocnici v Sokolově upadla do bezvědomí a následně u ní došlo k ochrnutí celého těla. AG vyšetření bylo doporučeno poté, kdy jiná vyšetření neodhalila příčinu bolestí hlavy žalobkyně, která se dne 29.9. dostavila sama osobně bez cizí pomoci do Nemocnice Sokolov k plánovanému vyšetření. Angiografie je rentgenologické vyšetření cév pomocí vstříkování kontrastní látky. K vyšetření došlo 30.9.2003 kolem 14 hodiny, v samém počátku došlo u žalobkyně k šoku, poškození mozku a jeho následnému otoku, ve večerních hodinách 30.9. byla žalobkyně již v komatu převezena na odd. ARO Nemocnice v K. Varech, neboť oddělení ARO Nemocnice v Sokolově bylo z důvodu malování uzavřeno. 3.10. pak byla žalobkyně převezena do FN v Plzni na léčení v barokomoře. V důsledku AG vyšetření došlo tak u žalobkyně k poškození mozku a tato zůstala ochrnutá, leží bezvládně na lůžku, došlo ke ztrátě hybnosti celého těla kromě zachovaného pohledu vzhůru, takže s okolím se dorozumívá pouze očima. Došlo ke ztrátě mluvené řeči, k neschopnosti přijímat potravu polykáním, ke ztížení dechu. Mysl a paměť žalobkyně poškozena nemá. V důsledku zákroku došlo u žalobkyně k patofyziologickému stavu označovanému jako cerebro-medulární dyskonekce, tj. přerušení spojů mezi mozkiem a míchou z jejich většiny. Základní životní funkce žalobkyně tak může udržovat pouze trvalá, výjimečně náročná ošetrovatelská péče. Vzhledem k zachovanému vědomí, ale při téměř úplné ztrátě všech schopností projevovat psychické aktivity je dáno i postižení psychiky. Žalobkyně přitom před AG vyšetřením vedla spokojený plnohodnotný život, věnovala se dvěma dospívajícím dcerám, vedla živnost dámské krejčovské, četla, věnovala se hře na klavír, navštěvovala koncerty a jiné společenské akce, jezdila na kole, plavala, chodila na procházky se psem, pěstovala turistiku, měla řidičské oprávnění a jezdila autem. Současným stavem žalobkyně trpí celá rodina, jejich režim se musel zcela podřídit potřebám žalobkyně, kterou každodenně navštěvují. Vzniklá škoda na zdraví žalobkyně je v příčinné souvislosti s kontrastní látkou použitou při plnění závazku Nemocnice Sokolov vůči žalobkyni. Nastavení léčby bylo správné lege artis, ale opožděné. Jednotlivé poruchy zdraví se u poškozené v důsledku poškození mozku prolínají, přičemž u žalobkyně se jedná o velmi

vážné trvalé poškození mozku u mladé ženy s katastrofálními následky pro její další život. Podle bodového hodnocení ztížení společenského uplatnění předloženého žalobkyní, bylo poškození žalobkyně dle vyhl. č. 440/2001 Sb. bodováno celkem 18 550 základními body a zvýšeno o 50% dle § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky a to pro zvlášť těžké následky, které upoutávají ženu ve věku 39 let na ošetrovatelské lůžko bez možnosti komunikace řečí a při její úplné imobilitě a inkontinenci. Ztížení společenského uplatnění je tak celkem hodnoceno 27 825 bodů, což odpovídá částce 3.339.000,- Kč. Žalobkyni dále vznikla škoda vynakládáním nákladů spojených s léčením, které ke dni podání žaloby činily 188.725,60 Kč. Jedná se o náklady spojené s cestováním rodinných příslušníků za žalobkyní celkem ve výši 105.110,50 Kč, náklady na přilepšení ke stravě žalobkyně 11.523,- Kč, náklady na přípravky proti proleženinám a plísním a vitaminy 2.660,60 Kč, za pobyt žalobkyně v domě ošetrovatelské péče od 2. 2. 2004 do 11. 11. 2004 54.015,50 Kč, náklady na ubytování matky žalobkyně jako doprovodu žalobkyně po dobu jejího pobytu v nemocnici 5.416,- Kč a náklady za znalecký posudek obsahující bodové hodnocení ZSU Doc. MUDr. Jana Vrbíka 10.000,- Kč. Dne 5. 3. 2007 žalovaný poukázal na účet žalobkyně částku 2.000.000,- Kč. Při právním posouzení uplatněného nároku vycházel soud z ustanovení § 421a obč. zák., § 6 odst. 1 písm. c) a § 7 odst. 3 vyhl. č. 440/2001 Sb., dále z § 450 obč. zák a § 162 odst. 2 o.s.ř. Dospěl k závěru, že vzniklá škoda na zdraví žalobkyně je v příčinné souvislosti s kontrastní látkou použitou při provedeném AG vyšetření a odpovědnost žalovaného je dána dle ustanovení § 421a obč. zák., když škoda byla způsobena okolnostmi, které mají původ v povaze přístroje nebo jiné věci, již bylo při plnění závazku použito, přičemž tato odpovědnost se vztahuje i na poskytování zdravotnických, sociálních a veterinárních a jiných biologických služeb. Nevyžaduje se zde protiprávnost úkonu zdravotnického pracovníka ani jeho zavinění. Nemusí se jednat ani o vadu použité věci, ale postačí pouhá prostá vlastnost použité věci či její chybějící vlastnost nebo konstrukční nedostatek, který v jiných případech použití věci škodný následek nezpůsobil. Nemocnice Sokolov plnila závazek vůči žalobkyni, prováděla angiografické vyšetření pomocí vstříkování kontrastní látky. Jde v tomto případě o absolutní objektivní odpovědnost, kde není připuštěna liberace. Nemocnice odpovídá i tehdy, jestliže látka nebo přístroj vyvolaly účinky, ke kterým obecně nedochází, ale kde byly dány k vyvolání účinků jiné konkrétní podmínky. Na odpovědnosti žalovaného v tomto případě nemění nic ani to, že žalobkyně s provedením vyšetření souhlasila. Vzhledem k závěru o odpovědnosti žalovaného se soud zabýval vyšší odškodnění pro žalobkyni a to v souvislosti s možným zvýšením odškodnění dle § 7 odst. 3 vyhl. č. 440/2001 Sb. Následky poškození zdraví žalobkyně, které utrpěla v 39 letech jsou tak závažné, že absolutně znemožňují žalobkyni jakékoliv další uplatnění v životě a podle znaleckého posudku z oboru zdravotnictví není naděje na zlepšení, jedná se o stav trvalý a poškození zdraví žalobkyně je tedy trvalé. Základní bodové hodnocení zvýšené znalcem o 50% žalobkyně navrhovala vzhledem k míře jejího postižení zvýšit na pětinasobek, což vyjádřeno v penězích představuje částku 16.695.000,- Kč a soud toto zvýšení považoval za přiměřené, neboť je třeba brát v potaz nejen újmu na zdraví tzn. biologickou škodu jako takovou, ale i bolest a utrpení pojímané jako poškození lidské důstojnosti ztrátou možnosti jakéhokoliv společenského uplatnění. Soud proto navrhané zvýšení hodnocení ztížení společenského uplatnění u žalobkyně považoval za přiměřené a dle § 7 odst. 3 je v tomto rozsahu zvýšil. Žalobkyně je nadále odkázána na pomoc dalších osob a její základní životní funkce může udržovat pouze trvalá, výjimečně náročná, ošetrovatelská péče. Přiznané odškodnění tak pomůže potřebnou péči pro žalobkyni zajistit, stejně tak jako umožní zajištění potřebných zdravotnických a rehabilitačních pomůcek, přičemž není pochyb o tom, že se ve všech případech jedná o zajišťování finančně nákladných potřeb. Listinnými důkazy a výsledkem manžela žalobkyně byly prokázány další vynaložené náklady spojené s léčením žalobkyně, které byly vynaloženy buď z prostředků žalobkyně nebo z prostředků tvořících společné jmění její a jejího manžela.

Škoda vzniklá vynaložením těchto nákladů celkem představuje částku 188.725,60 Kč, která byla žalobkyni rovněž přiznána. Protože bylo prokázáno, že žalovaný 5.3.2007 poukázal žalobkyni částku 2.000.000,- Kč, byla v této výši žaloba zamítnuta. Při úvaze o možném snížení náhrady škody dle § 450 obč. zák. soud vzal v úvahu zejména poměry žalobkyně, u níž se jedná o zvlášť výjimečný případ, kdy poškození zdraví spočívá v trvalém poškození mozku s katastrofickými následky pro její další život a učinil závěr, že pro snížení náhrady škody nejsou důvody dány. Zamítl návrhy na provedení důkazu revizním znaleckým posudkem, neboť v řízení vypracovaným znaleckým posudkem byl zdravotní stav žalobkyně dostatečně popsán a bylo potvrzeno že její stávající zdravotní stav je v příčinné souvislosti s AG vyšetřením provedeným dne 30.9.2003 a byly zhodnoceny veškeré následky poškození zdraví žalobkyně. Ustanovený znalec souhlasil s hodnocením ZSU provedeným Doc. MUDr. Janem Vrbíkem, CSc. Z téhož důvodu zamítl i návrh na provedení důkazu znaleckým posudkem Prof. MUDr. Libora Stejskala DrSc. Soud zamítl jako nadbytečný i návrh na výslech ošetřujícího lékaře žalobkyně, kterým mělo být zjištěno, že žalobkyně byla o zamýšleném AG vyšetření řádně a podrobně poučena. Soud v řízení provedl důkaz písemným souhlasem pacienta s lékařským vyšetřením – léčbou, operací a z tohoto důkazů nelze dovodit, že by žalobkyně byla řádně a podrobně poučena včetně poučení o důsledcích pro její zdraví a o rizicích s výkonem spojených. Podepsaný souhlas je pouze formální a soud tak vyloučil spoluzavinění žalobkyně na vzniklé škodě dle § 441 obč. zák.

O nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky rozhodl podle § 142 o.s.ř. a přihlédl k tomu, že žalobkyně byla v řízení úspěšná z 87,5% a neúspěšná z 12,5%, přiznal jí proto náhradu nákladů řízení spojených s právním zastoupením žalobkyně ve výši 75%, tj. přiznal jí částku 505.165,- Kč. Podle § 148 odst. 1 o.s.ř. rozhodl o náhradě nákladů státu, které vynaložil v řízení na provedení důkazu znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví a podle výsledku řízení uložil náhradu těchto nákladů ve výši 74.970,- Kč žalovanému. Žalovanému rovněž uložil zaplatit soudní poplatek podle § 2 odst. 3 zák. č. 549/91 Sb., neboť žalobkyně je od placení soudních poplatků osvobozena a v řízení byla úspěšná. Poplatek byl vyměřen dle položky l písm. b) příloha k zákonu ve výši 675.350,- Kč.

Dle § 162 odst. 2 o.s.ř. rozhodl o předběžné vykonatelnosti výroku I rozsudku, neboť vzhledem ke zdravotnímu stavu žalobkyně hrozí nebezpečí značné a nenapravitelné újmy. Je žádoucí, aby odškodnění bylo žalobkyni vyplaceno v co nejkratší době tak, aby finanční prostředky mohly být použity na financování kvalitní léčby a péče.

Proti tomuto rozsudku podali včas odvolání oba účastníci. Žalovaný ve svém odvolání vytýká soudu nesprávně zjištěný skutkový stav z provedených důkazů i nesprávné právní posouzení věci a nepřesvědčivost odůvodnění rozhodnutí. Vytýká i neprovedení dalších navrhovaných důkazů, zejména neprovedení důkazu předkládaným znaleckým posudkem prof. Stejskala a neprovedení navrhovaného revizního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví a výsledku ošetřující lékařky o poučení žalobkyně před provedeným vyšetřením. Dle názoru odvolatele soud zaujal ambivalentní přístup k otázce typu odpovědnosti žalovaného za škodu na straně žalobkyně, neučinil skutkové závěry relevantní pro podřazení skutkových okolností pod příslušný typ odpovědnosti, když znalecká zjištění pro rozhodující skutkové a právní závěry považuje za nepřesvědčivá, přesto soud v rozsudku shledal odpovědnost dle § 421a obč. zák. aniž respektoval doslovné znění tohoto ustanovení. V řízení nebylo shromážděno dostatek skutkových zjištění pro závěr o zvláštní odpovědnosti žalovaného. Pro odpovědnost žalovaného nepostačuje závěr, že příčinou poškození zdraví žalobkyně je použitá kontrastní látka a to tím méně, že se v daném případě jednalo o látku bezvadnou, nešlo u žalobkyně o alergickou reakci a znalecký posudek si neumí vysvětlit

neurologický deficit při pouze pravostranné DSAG. Pro závěr o odpovědnosti dle § 421a obč. zák. je třeba, aby bylo tvrzeno a prokázáno, že negativní stav je vyvolán okolnostmi, které mají původ v povaze věci použité k poskytnutí služby. K podřazení případné odpovědnosti pod § 421a obč. zák. tedy nepostačuje ani závěr, že příčinou poškození žalobkyně byla použitá kontrastní látka. Žalovanému není zřejmé v čem spočívá povaha použité věci, která vyvolala nepříznivý následek. Soud navíc zřejmě směřuje odpovědnost dle § 420 a 421a obč. zák., neboť i znalecký posudek se vyjadřuje k otázkám spadajícím jednak do kategorie objektivní odpovědnosti za škodu, ale i k odpovědnosti subjektivní a soud se pak v odůvodnění rozsudku vyjadřuje k otázkám, které jsou z hlediska objektivní odpovědnosti irelevantní. I přes obsáhlé důkazní řízení však nelze v rozsudku najít jednoznačnou odpověď na otázku, jaká byla příčina vzniku nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Nelze nevzít v úvahu, že lékařské výkony prováděné i na špičkové úrovni bývají provázeny komplikacemi rozličného původu a bývá známo statisticky vzato určité procento komplikací toho či onoho druhu, přičemž komplikace nastalá nikoliv z porušení právní povinnosti, včetně nedodržení postupu lege artis, sama o sobě nezakládá právní odpovědnost za případnou škodu na zdraví vzniklou v souvislosti s komplikací. Odpovědnost za škodu nelze založit jen na tom, že jedna z možných příčin vzniku nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně se jeví jako vysoce pravděpodobná. V řízení nebylo ani najisto postaveno, kdy nastalo nezvratné poškození zdravotního stavu žalobkyně. Vytýká rovněž soudu, že se v otázce bodového hodnocení ztížení společenského uplatnění bez dalšího přiklonil k posudku Doc. Vrbíka, když vycházel z názoru, že v řízení ustanovený znalec se ztotožnil v otázce bodového hodnocení s tímto posudkem. Takto tomu však není, protože tyto posudky se zásadně v bodovém hodnocení rozcházejí. Ustanovený znalec nepovažuje Doc. Vrbíkem použitý způsob bodového hodnocení, kdy jsou sčítány položky podle jednotlivých klinických poruch, za správný. Znalec uvedl, že v důsledku těžkého poškození mozku se jednotlivé klinické poruchy prolínají a proto celkový počet bodů nemůže být prostým součtem jednotlivých položek. Bez výslechu svědkyně, ošetřující lékařky, o poučení žalobkyně o průběhu vyšetření a jeho důsledcích pak nemůže být ani posouzena otázka spoluodpovědnosti žalobkyně. Primární otázkou je ovšem posouzení případné odpovědnosti žalovaného a její formy. Žalovaný má přitom zato, že i v případě existence nějaké vlastnosti kontrastní látky, která vyvolala poškození zdraví žalobkyně, by případné odpovědnosti zdravotnického zařízení měla předcházet odpovědnost výrobce takové látky. Odpovědnost žalovaného by vedla ke kroku zpět, neboť jejím důsledkem by mohlo být odmítání provádění zákroků zdravotnickými zařízeními. Žalovaný ze všech těchto důvodů navrhoval změnu rozsudku soudu prvního stupně a zamítnutí žaloby. Za nedůvodné považuje rovněž rozhodnutí o předběžné vykonatelnosti, jehož odůvodnění označuje za nepřezkoumatelné a nepřesvědčivé.

Žalobkyně ve svém odvolání napadla výlučně výrok V rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky. Soudu vytýká, že aplikoval nesprávný právní předpis § 142 odst. 2 o.s.ř., i když v odůvodnění rozhodnutí výslovně neuvedl podle jakého odstavce § 142 postupoval. Částku, kterou žalovaný žalobkyni v průběhu řízení vyplatil jako zálohu ve výši 2.000.000,- Kč, nelze považovat za procesní neúspěch žalobkyně v řízení, ale z hlediska úspěšnosti byla žalobkyně v řízení úspěšná 100% a proto jí měla být přiznána plná náhrada nákladů řízení. Navrhovala proto změnu rozsudku a přiznání náhrady nákladů v plné výši 673.553,- Kč. I kdyby soud učinil závěr, že úspěch žalobkyně v řízení nebyl 100%, lze vyjít z toho, že rozhodnutí o podstatné části uplatněného nároku, tj. ztížení společenského uplatnění, záviselo na znaleckém posudku a na úvaze soudu a soud by měl vycházet z ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř. a rovněž přiznat žalobkyni náhradu nákladů v plné výši.

Ve vyjádření k odvolání žalovaného žalobkyně uvedla, že jsou naplněny předpoklady odpovědnosti žalovaného dle § 421a obč. zák. Věc použitá k plnění závazku byla v řízení spolehlivě zjištěna znaleckým posudkem 3. LF UK. Při posuzování odpovědnosti při vzniku škody při poskytování léčebné péče je někdy vyloučeno některé podstatné okolnosti postavit zcela najisto. V těchto případech pak postačí nejvyšší míra pravděpodobnosti namísto obvykle požadované jistoty. V případě žalobkyně je však příčina poškození jejího zdraví postavena najisto. Okolnosti poučení žalobkyně soud zjistil listinným důkazem, z něhož plyne, že žalobkyně nebyla vůbec poučena o povaze zákroku a soud tak správně zamítl návrh na provedení důkazu výslechem svědka, neboť takový důkaz prováděný po 4 letech od zákroku by sotva mohl přispět k objasnění věci. V případě doplňování dokazování k této otázce výslechem svědkyně, lékařky, by byla vyvolána nutnost i výslechu žalobkyně jako účastnice, když poučení nikdo jiný přítomen nebyl. Již na základě provedeného důkazu lze vyloučit úvahu o případném spoluzavinění žalobkyně jako neopodstatněnou. K výši bodového hodnocení ztížení společenského uplatnění byly k dispozici v řízení dva důkazy, které se lišily v postupu použitým pro ohodnocení ZSU. Postup jakého má být použito není otázkou skutkovou, ale právní, náležející tedy do posouzení soudu. K němu se pak již vyjádřil NS ČR v rozhodnutí publikovaném pod č. 5/92 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek. Při úvaze o zvýšení základního bodového hodnocení ZSU pak není rozhodné jaký násobek hodnocení byl poškozené žalobkyni přiznán, ale podstatné je pouze, zda přiznaná částka odškodnění je přiměřená všem okolnostem následků na zdraví žalobkyně. Odkazuje na náleží Ústavního soudu III. ÚS 650/03 z 29.9.2005, kde se mj. konstatuje, že obecné soudy mají při posuzování mimořádnosti případu a zvýšení odškodnění určitý prostor k úvaze, jakého násobku použijí. Z hlediska ochrany ústavnosti však musí dbát na to, aby přiznaná výše náhrady za ztížení společenského uplatnění byla založena na objektivních a rozumných důvodech a aby mezi touto přiznanou výší a způsobenou škodou existoval vztah přiměřenosti. Odůvodněná je i předběžná vykonatelnost stanovená soudem prvního stupně. K události došlo již před více jak čtyřmi roky a žalobkyni se po celou dobu nedostalo žádného odškodnění. Život žalobkyně i celé její rodiny se ze dne na den radikálně změnil, všichni jsou vystaveni nesmírné psychické zátěži, nejvíce samozřejmě samotná žalobkyně, která je navíc denně vystavena ohrožení života pramenícího z možných zdravotních komplikací. Až do pravomocného skončení věci je žalobkyně vystavena nejistotě, zda se odškodnění vůbec dočká. Na základě stanovni předběžné vykonatelnosti má žalobkyně zajištěno, že prostředky bude moci použít bezprostředně po pravomocném skončení věci. Žalobkyně proto ve věci samé i ve výroku o předběžné vykonatelnosti rozsudek považuje za věcně správný a navrhovala jeho potvrzení.

Odvolací soud přezkoumal rozsudek v rozsahu v němž byl odvoláním napaden, tedy vyjma výroku II, přihlédl k podaným odvoláním a dospěl k závěru, že jen odvolání žalobkyně je důvodné.

Odvolací soud se věcí zabýval již ve svém rozhodnutí 14 Co 192/2007, v němž již konstatoval, že vzhledem ke zjištěním ze znaleckého posudku 3. LF UK, kterým byl v řízení proveden důkaz, je škoda na zdraví žalobkyně, která není ani žalovaným zpochybňována, v příčinné souvislosti s nástřikem kontrastní látky používané při AG vyšetření. Tento závěr znalecký ústav potvrzuje i konstatováním, že „vzhledem k uvedeným klinickým příznakům a popsanému vasospasmu na větvi ACP vpravo, ke kterému došlo po nástřiku KL, jsou všechny ostatní diagnózy v diferenciálním rozboru příčiny vzniklého stavu jen do počtu.“ K argumentaci žalovaného, který v takto zjištěné příčinné souvislosti neshledává naplnění podmínek odpovědnosti dle § 421a obč. zák, neboť není zjištěno v čem spočívá povaha použité kontrastní látky, která je jedním z předpokladů zvláštní odpovědnosti za škodu podle

tohoto ustanovení, je třeba dodat, že jde o látku ve vztahu k lidskému organismu cizorodou. Odvolací soud proto i nadále souhlasí se závěrem soudu prvního stupně o objektivní zvláštní odpovědnosti žalovaného za škodu, kterou žalobkyně utrpěla v souvislosti s plněním závazku právní předchůdkyně žalovaného vůči žalobkyni, tj. prováděním AG vyšetření, přičemž vzniklá škoda je v příčinné souvislosti s kontrastní látkou při vyšetření použitou. Některá další zjištění vyplývající ze znaleckého posudku 3. LF UK, zejména i zjištění o nenasazení a to zejména včasném, veškerých dostupných prostředků třeba i jen k teoreticky možnému ovlivnění vasospasmů, ani další okolnosti vztahující se k postupu Nemocnice Sokolov, event. dalších zdravotnických zařízení při léčbě žalobkyně, jehož cílem bylo eliminovat komplikace, které u žalobkyně nastaly, pak při posuzování odpovědnosti žalovaného dle § 421a obč. zák. nejsou již právně významná. Pro posouzení míry odpovědnosti žalovaného by mělo pouze význam, pokud by skutková zjištění v řízení dovolovala učinit závěr o možné spoluodpovědnosti žalobkyně na vzniklé škodě dle § 441 obč. zák., jak rovněž odvolací soud uvedl již ve shora uvedeným předchozím rozhodnutí. Soud prvního stupně k této otázce řízení doplnil zjištěním obsahu listiny, souhlasu pacienta s lékařským vyšetřením, z něhož však soud nezjistil, že by žalobkyně byla řádně a podrobně poučena o navrhovaných postupech výkonu DSAG včetně poučení o důsledcích pro její zdraví a rizicích s výkonem spojených. Podepsaný souhlas je pouze formální. Nemůže proto takovýto souhlas vést k závěru o tom, že žalobkyně se svým zaviněním na vzniku škody spolupodílela a z tohoto důvodu není proto dán ani důvod k omezení odpovědnosti žalovaného právního nástupce Nemocnice Sokolov. Vzhledem k závěru o odpovědnosti žalovaného za škodu bylo třeba se zabývat výší náhrady škody za ztížení společenského uplatnění, kterou žalobkyně uplatňovala ve výši pětinasobku hodnocení provedeného posudkem Doc. MUDr. Jana Vrbíka provedeného dle vyhl. č. 440/2001 Sb., který základní bodové hodnocení ve výši 18 550 bodů dle § 6 odst. 1 písm. c) zvýšil o 50%. Žalobkyně tedy ve skutečnosti uplatňuje přiznání 7,5 násobku základního bodového hodnocení. Žalovaný se způsobem bodového hodnocení ztížení společenského uplatnění žalobkyně, který byl v posudku MUDr. Vrbíka nesouhlasil a to s poukazem na způsob bodového hodnocení, který použil v řízení ustanovený znalecký ústav, který veškerá postižení žalobkyně podřadil pod položku 014 (vážné mozkové nebo duševní poruchy po těžkém poranění hlavy). Odvolací soud s hodnocením, z něhož soud prvního stupně vycházel, tedy z hodnocení provedeného MUDr. Vrbíkem souhlasí. V řízení bylo zjištěno a není to ani žalovaným zpochybňováno, že u žalobkyně nastalo rozsáhlé poškození zdraví spočívající v poškození řady orgánů spadající pod řadu položek přílohy 2 k vyhlášce, které je spojeno s poškozením mozku žalobkyně. I dle názoru odvolacího soudu nelze toto rozsáhlé poškození podřadit pouze pod položku 014. Odvolací soud upozorňuje i na rozhodnutí Nejvyššího soudu publikované pod č. 5/92 Sbírky rozhodnutí a stanovisek, řešící sice jiný druh nároku poškozeného, z jehož právní věty však mj. vyplývá, že hodnocení jednotlivých následků tělesného poškození jako celku by přicházelo v úvahu jen tehdy, šlo-li by o následky na tom samém údu (orgánu). Pokud se však poškození třeba následně projevilo na jiných údech (orgánech), není rozhodující, že původní přímé poškození se týkalo pouze řídicího tělesného orgánu (např. poškození míchy jako řídicího orgánu v centrální nervové soustavě). Přiměřené zvýšení hodnocení ztížení společenského uplatnění soudem připouští § 7 odst. 3 vyhlášky ve zvlášť výjimečných případech hodných mimořádného zřetele. Rozsah poškození žalobkyně, který dopadá do všech sfér jejího života, z jehož plnohodnotného prožívání bez jakéhokoliv zdravotního omezení ji ve věku 39 let v podstatě zcela vyřadil, je nutno hodnotit jako zcela výjimečný případ, jemuž odpovídá i výjimečná výše odškodnění ztížení společenského uplatnění a proto žalobkyni navrhované zvýšení, které soud prvního stupně akceptoval a přiznal tak žalobkyni pětinasobek bodového hodnocení provedeného MUDr. Vrbíkem, resp. 7,5 násobek základního bodového hodnocení, které ve finančním vyjádření (120 Kč za 1 bod)

umožní zajistit pro žalobkyni trvalou kvalitní ošetrovatelskou péči a zlepšení podmínek jejího dalšího života považuje i odvolací soud za odpovídající rozsahu vyřazení žalobkyně z další účasti na jakýchkoli aktivitách. Návrh žalovaného k provedení revizního znaleckého posudku ani odvolací soud nepovažuje za důvodný, neboť skutkové okolnosti byly v řízení zjištěny dostatečným způsobem. Soudem ustanovený znalecký ústav se v závěru doplnění svého znaleckého posudku ztotožnil s hodnocením ZSU provedeným MUDr. Vrbíkem, pokud mají být zhodnoceny veškeré následky poškození žalobkyně. Že všechny tyto následky mají být hodnoceny pak odvolací soud uvedl již shora. Žalobkyni za ztížení společenského uplatnění náleží tak náhrada škody ve výši 16.695.000,- Kč. Podle § 449 obč. zák. má žalobkyně nárok i na náhradu účelných nákladů spojených s léčením, jejichž existence i to, že byly vynaloženy z prostředků žalobkyně případně ze společného jmění jejího a manžela byla prokázána listinnými důkazy a výsledkem manžela žalobkyně a žalovaný je rovněž nezpochybnuje. Náhradu těchto nákladů žalobkyně uplatnila ve výši 188.726,- Kč. Celkem tak důvodný nárok žalobkyně na náhradu škody činil 16.883.726,- Kč. Protože nesporné mezi stranami bylo, že žalovaný poukázal žalobkyni jako zálohu na plnění částku 2.000.000,- Kč, soud prvního stupně správně do této částky žalobu zamítl. Úrok z prodlení rovněž správně přiznal žalobkyni pouze z částky odpovídající nároku na náhradu ZSU ve výši bodového hodnocení přiznaného znalcem a nároku na náhradu účelných nákladů spojených s léčením. Nedůvodné je i odvolání žalovaného do rozhodnutí soudu o předběžné vykonatelnosti výroku I rozsudku. Nebezpečí těžko nahraditelné nebo značné újmy je dáno na straně žalobkyně již v důsledku jejího nenapravitelného poškození zdraví v jehož důsledku její životní funkce udržuje právě jen trvalá odborná kvalitní ošetrovatelská péče a přesto je trvale ohrožena na životě. Žalobkyně musí mít proto co nejdříve k dispozici finanční prostředky, které jí umožní zajišťování této péče. Soud se správně zabýval i případným snížením náhrady škody, k níž je žalovaný povinen, dle § 450 obč. zák. a vzhledem k rozsahu a trvalosti poškození zdraví žalobkyně dospěl k závěru, že zákonný důvod pro toto snížení není dán. Za nedůvodnou považuje odvolací soud i námitku o odpovědnosti výrobce použité kontrastní látky, neboť ustanovení § 421a odst. 2 obč. zák. odpovědnost spojuje s poskytováním mj. zdravotnických služeb. Odvolání žalovaného do výroků I, IV a VI rozsudku soudu prvního stupně proto odvolací soud neshledal jako důvodné a tyto výroky napadeného rozsudku podle § 219 o.s.ř. potvrdil. Jako závislý výrok odvolací soud přezkoumal výrok III, kterým bylo rozhodnuto o povinnosti žalovaného zaplatit soudní poplatek podle § 2 odst. 3 zák. č. 549/91 Sb. Podle tohoto ustanovení je-li návrhovátelem v řízení od poplatku osvobozen a soud jeho návrhu vyhověl, zaplatí podle výsledku řízení poplatek nebo jeho odpovídající část žalovaný, nemá-li proti návrhovateli právo na náhradu nákladů řízení nebo není-li též od poplatku osvobozen. Soud v tomto řízení vyhověl návrhu žalobkyně do částky 14.883.726,- Kč a tedy z této částky je povinen zaplatit odpovídající soudní poplatek žalovaný. Poplatek podle položky I písm. b) sazebníku soudních poplatků představuje částku 595.350,- Kč, který je žalovaný povinen zaplatit ČR – Okresnímu soudu v Karlových Varech. Odvolací soud proto výrok III podle § 220 o.s.ř. změnil a rozhodl o povinnosti žalovaného způsobem ve výroku uvedeném. Odvolací soud naproti tomu shledal jako důvodné odvolání žalobkyně, která v řízení měla plný úspěch i když žaloba byla co do částky 2.000.000,- Kč zamítnuta. Důvodem zamítnutí je však skutečnost, že žalovaný na nároky žalobkyně žalobou uplatněné tuto částku plnil zálohově. O nákladech řízení je proto třeba rozhodnout podle § 142 odst. 1 o.s.ř. a žalobkyni přiznat jejich náhradu v plné výši, jak byly právní zástupkyní žalobkyně vyčísleny, když náklady jsou představovány odměnou a náhradou výdajů advokáta. Odvolací soud proto rovněž ve výroku V o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky podle § 220 o.s.ř. rozsudek soudu prvního stupně změnil a žalobkyni přiznal jejich náhradu v plné výši. Podle téhož ustanovení ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř. přiznal úspěšné žalobkyni i plnou náhradu

nákladů odvolacího řízení spojených rovněž s právním zastoupením žalobkyně. Lhůty k zaplacení soudního poplatku i nákladů řízení stanovil podle § 160 odst. 1 o.s.ř.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu za předpokladu, že dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Dovolání může účastník podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu podáním u soudu prvního stupně.

V Plzni dne 17.04.2008

Za správnost vyhotovení:
Eva Charvátová

JUDr. Eva Vydrová, v.r.
předsedkyně senátu